

10.04.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**10 Nisan 2023
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

10 Nisan 2023 Pazartesi

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7451 Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

7452 Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun

7453 Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7454 Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 141)

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Mersin İli, Tarsus İlçesinde Bulunan Alanın Koluman Otomotiv Endüstri Anonim Şirketi Mersin Özel Endüstri Bölgesi Olarak İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7049)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2023/193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207)

YÖNETMELİKLER

— Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Taşınır Mal Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 7050)

— Basın Kartı Yönetmeliği (Karar Sayısı: 7051)

— Kastamonu Üniversitesi Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Kilis 7 Aralık Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Tarım Bakanı Kirişçi: Planlı tarım dönemi başlıyor

Tarım ve Orman Bakanı Kirişçi, hazırlanan yeni kanunla planlı tarım döneminin başlayacağını belirterek "Türkiye'de gereksiz, lüzumsuz arz fazlalığı olmayacak. Bu, aslında tek başına tarım adına bir devrimdir" dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Burdur'da açıklamalarda bulundu.

Kirişçi, dünya ve Türkiye'de kuraklığı, çevresel ve iklimsel değişimleri, bu manada da yağışlarla ilgili problemleri konuşur hale geldiklerini ifade ederek, Türkiye'nin ortalama yağış miktarının 574 milimetre olduğunu ve bunun ülke genelinde yeknesak olmadığını söyledi.

Türkiye'nin Akdeniz çanağında, yarı kurak coğrafyada bulunduğunu dile getiren Kirişçi, jeopolitik konumundan dolayı da Suriye, Irak ile Rusya-Ukrayna gibi önemli çatışma alanlarının yakınında bulunduğunu belirtti.

Ülke nüfusunun sabit olmadığını, 2002'de 65 milyon olan nüfusun bugün 85 milyona ulaştığını anlatan Bakan Kirişçi, şöyle konuştu:

"20 milyonluk bir ilave nüfusu da bu ülkenin görmesi ve bunu dikkate alması gerekir. Tabii ki bu 20 milyonluk nüfusla da kalmıyoruz. Avrupa, Asya ve Afrika'nın kesişim noktasında bulunmamızın, jeopolitik risklerin zorluğu ve bir de göç yolu üzerindeyiz. Bunlar, düzenli ya da düzensiz göçmen, hiç fark etmiyor. Ülkemiz ister istemez bunlara da ev sahipliği yapmak durumunda kalıyor. Bunların da 4,5 milyon civarında

olduğunu bilmemizde yarar var. Yine bir diğer konu, ülke olarak ihracat yapıyoruz. İhracatımızı her geçen gün artırıyoruz. Genel ihracatımız 2022'de 36 milyar dolar iken bugün 254 milyar dolara çıktı. 2002 yılında 36 milyar doların 3,8 milyar doları tarım ve gıda ile ilişkiliydi, şimdi 254 milyar doların içerisinde de tarımsal ürünler ve gıda ihracatımız 30 milyar dolara dayandı. Artı 2002'de 15 milyon ülkemizi ziyaret eden turist varken pandemiye rağmen bugün 52 milyonun üzerine çıktık. Bu ülke 122 ülkeye, 255 destinasyona uçan milli gururumuz Türk Hava Yolları marifetiyle, 185 milyon yolcuyla da uçakta Türkiye'ye transit ülke olarak veya Türkiye'ye gelen yolcu olarak düşündüğümüzde, öylesine büyük bir yolcu kitlesini de yine Türkiye'de siz değerli kardeşlerimizin ürettikleriyle doyuran bir ülkeyiz. 185 milyon uçak yolcusu da sizin ürettiklerinizi tüketmektedir."

"Tahıl koridorundan 883 gemi geçti"

Kirişçi, salgının bitmesinin ardından Rusya-Ukrayna Savaşı'nın başladığını, bu savaşla buğdayın tonunun 445 dolara, doğal gazın 3 bin dolarların üzerine çıktığını, aynı şekilde diğer emtia fiyatlarının da buna bağlı anormal artış gösterdiğini belirtti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğindeki Türkiye'nin "Her iki ülkede bizim için dost ve komşu ülkedir" yaklaşımı sayesinde tahıl koridorunun devreye girdiğini vurgulayan Kirişçi, "(Tahıl koridorundan) Buradan, bu zamana kadar 883 gemi geçti. Geçen gemilerle birlikte 27 milyon 300 bin ton burada tahıl ve diğer gıda ürünleri taşındı. Peki sadece bunlar mı taşındı? Elbette değil. Bugün bizim akaryakıt istasyonlarımızdaki mazot, benzin fiyatı hatırlarsanız 30-31 liraya kadar çıkmıştı. Bugün 20-21 liraya kadar geriledi. Doğal gaz hakeza. Gübre, enflasyona rağmen bile bir önceki yılın yüzde 4-5 gerisine düştü. Bunlar tabii ki dünyaya da bir rahatlama olarak yansımış oldu. Bugün itibarıyla buğdayın tonu artık 290-295 dolarlarda." diye konuştu.

"Planlama sayesinde artık üreten, ürettiğinden mutlu olacak"

Geçen yıl üreticilerle görüşerek bir kilo buğdayın kaç liraya mal olduğunu, mazot, gübre, ilaç ve hasat gibi hepsinin maliyetini belirlediklerini ifade eden Kirişçi, "'Bunun üzerine de çiftçimiz mutlaka para kazanmalı.' dedik. Onların mutlu olacakları rakamı belirledik. Önce 7 bin 50 lira, sonra 7 bin 450 liradan buğday almaya başladık. Bunun biz artısını gördük. Ülke olarak bugün stoklarımızda gerek ekmeçlik gerek makarnalık buğdaylarımız var. Hakeza arpamız var. Ayçiçek yağıımız var. TMO olarak bunlar bizim elimizde stokta bulunuyor." bilgisini paylaştı.

Kirişçi, gıda ve tarımın stratejik bir sektör ve milli güvenlik meselesi olduğunu vurgulayarak, 20 yıldan beri verdikleri desteklerle, oluşturdukları mevzuatlarla tarımla ilgili önemli aşamaları geride bıraktıklarını dile getirdi.

Tarım ve orman alanlarındaki düzenlemeleri içeren "Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 5 Nisan'da Cumhurbaşkanı

Erdoğan tarafından onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlandığını hatırlatan Kirişçi, şöyle devam etti:

"Bu yeni kanunla planlı tarım dönemi başlayacak. Bu, aslında tek başına tarım adına bir devrimdir arkadaşlar. Tıpkı Tarım Kanunu gibi kanunları bizim mevzuatımıza kazandırmak, ülke olarak tarımsal destekleri çeşitlendirmek ve bunların miktarlarını artırmak, nasıl yine AK Parti döneminde bir başarı hikayesi olarak paylaşıldıysa şimdi yeni bir döneme başlıyoruz. Bu da Türkiye yüzyılına, yeni Cumhuriyet'imizin yeni yüzyılına yakışır bir uygulama olacak. Bundan böyle üreticilerimizin üretimden dolayı mağduriyet yaşamamaları için üreticilerimizi yönlendireceğiz. Ne üretmeleri gerektiği konusunda, oradaki toprağın, coğrafyanın, ekolojinin piyasanın bütün oradaki değerlendirmelerini yaptıktan sonra, suyu da merkeze alarak bir planlama yapacağız. Ve bu planlama sayesinde artık üreten, ürettiğinden mutlu olacak. Ürettiği için mağdur edilmeyecek. Pazarlama sorunu, piyasada bunu kim alacak, kim satacak derdine düşmeyecek."

"Türkiye'de gereksiz, lüzumsuz arz fazlalığı olmayacak"

Bu kanunla sözleşmeli üretimi kapsam bakımından genişlettiklerini, bilhassa üreticileri mağduriyetlerine neden olan geçmiş uygulamaların tamamını ortadan kaldıracak düzenlemeye kavuşturduklarını aktaran Bakan Kirişçi, yeni düzenlemede tarafların gerekirse cayabileceklerini ancak cayma hakkını kullananların birtakım sorumluluklarının olacağını belirtti.

"Türkiye'de gereksiz, lüzumsuz arz fazlalığı olmayacak. Patatesten para ettin, bu sene patatesten zarar ettin paradoksunu, zıtlığını asla yaşamayacağız." diyen Kirişçi, şunları ifade etti:

"Kırsalı terk edip kente gelenler, büyük kentlere gidenler veya artık o işletmenin, arazinin küçüklüğü nedeniyle o işletmeyi, o araziye ekip biçmeyenler, üretimde kullanmayanlar. Biz bunlara diyeceğiz ki 'Size iki yıl mühlet. Bu iki yıllık sürenin sonunda burası boş kalmaya devam ederse biz size buranın kira bedelini ödeyeceğiz ama burada üretim yapan bu civardaki üreticilere burayı kiraya vereceğiz.' diyeceğiz. Parsel bazındaki bu bölünmüşlük, parçalılık, vesaire, tam 30 milyon civarında da bir dağınıklık var. Yani o kadar çok dağınıklık, parçalılık var ki ihtilaf konusu oluyor bunlar. Dolayısıyla iki yıl üretimde kullanılmayan bu alanların üretime kazandırılmasıyla nereden baksak 686 bin hektar atıl olan alanı üretime kazandırmış olacağız. Bunların tabii bize sağlayacağı ilave birtakım katkılar, destekler de olacak. Bu topraklar evet mülkiyeti sizde ama kullanım hakkı kamunun kendisinde olmalı. Her birinizin tapulu malıdır. Buna bir itirazımız yok ama milletin de buralarda üretime ve bu üretimden elde edilen ürüne de ihtiyacının olduğunu mutlaka biliyor olmamız lazım."

Şap aşısı uygulanan hayvan sayısı 4,5 milyona ulaşacak

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, şap hastalığı virüsü olan SAT-2 serotipine karşı Türkiye'de 37 günde aşı üretimi yapıldığını belirterek, "Bugün akşama kadar 12 milyon aşıımız üretilmiş olacak, aşılanan hayvan sayımız bugün itibarıyla 4,5 milyonu bulmuş olacaktır." dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, Şap Enstitüsü'nde yaptığı açıklamada, gıda güvenliğinin önemine dikkati çekerek bu alanda Bakanlığın çalışmalarının sürdürdüğünü ifade etti.

Sağlanan desteklerin de katkısıyla son 20 yılda büyükbaş hayvan varlığının yüzde 72 artışla 17 milyon başa ve küçükbaş hayvan varlığının yüzde 76 artışla 56,3 milyon başa çıktığını dile getiren Kirişci, yürütülen çalışmalarla büyükbaşta verimliliği, küçükbaşta ise sürü büyüklüğünü genişletmeyi hedeflediklerini söyledi.

Kirişci, hayvan hastalıklarına karşı etkin koruma ve mücadele çalışmalarını sürdürdüklerini, bu kapsamda koruyucu hekimlik faaliyetleri, teşhis ve aşı üretimi faaliyetlerinin yürütüldüğünü belirtti.

Son günlerde Türkiye'de görülen şap hastalığının sığır, koyun, keçi gibi çift tırnaklı hayvanların viral bir hastalığı olduğunu söyleyen Kirişci, hastalığın bulaşma hızının yüksek olduğunu ve tedbirler alınmadığında hastalığın ciddi ekonomik kayıplara neden olabileceğini anlattı.

10.04.2023

Kirişci, virüsün 7 serotipi olduğuna ve bunların her birinin hastalık oluşturabildiğine işaret ederek, hastalığa karşı bağışıklık süresinin kısa olmasının mücadeleyi zorlaştırdığını dile getirdi.

Türkiye'de, Irak'tan Ocak 2023'te gönderilen numunelerde ilk defa SAT-2 serotipinin 3 Şubat 2023'te teşhis edildiğini söyleyen Kirişci, şunları kaydetti: "Ülkemize giriş yapma ihtimaline karşı Şap Enstitümüzce ivedilikle aşı üretim çalışmalarına başlanmış ve SAT-2 aşısı 37 gün gibi kısa bir sürede üretilmiştir. Bu başarıda Enstitümüzün aşı üretiminde sahip olduğu bilgi ve tecrübenin çok büyük etkisi olmuştur. SAT-2 önce bir sınır ilimizde görüldü ve kendi ürettiğimiz aşilarla ivedilikle müdahale ettik ve hastalığın ülkemizde yayılmasının önüne geçtik. Hayvan varlığımızın tamamı aşılacaktır. Aşılama süreci nisan sonu gibi bitmiş olacak."

Kirişci, aşı üretiminin aralıksız devam ettiğini belirterek, "Bugün akşama kadar 12 milyon aşımız üretilmiş olacak. Bunun 9,5 milyonunu sahaya sevk etmiş durumdayız. Sahaya sevk edilen 9,5 milyon aşı hayvanlarımıza yapılıyor. Aşılanan hayvan sayımız bugün itibarıyla 4,5 milyonu bulmuş olacaktır. SAT-2 serotipi ile mücadele için aşı üretimi, sevkiyatı ve aşılama çalışmaları, aşılama gereken tüm hayvanlar tamamlanıncaya kadar yoğun bir şekilde sürdürülecektir. Aşı temininde ülkemizin bir sıkıntısı bulunmamaktadır." ifadelerini kullandı.

Üretilen aşıya komşu ülkelerden de talep olduğunu söyleyen Kirişci, "Vatandaşlarımız müsterih olsun. Gereken ne ise yapılıyor. Hastalık insanlarda herhangi bir hastalığa yol açmaz." dedi. Kirişci, hastalıktan dolayı ülkede kesim, ithalat ve ihracat hariç hayvan hareketlerinin yasaklandığını hatırlatarak, bu kısıtlamaların hastalık kontrol altına alınca kaldırılacağını bildirdi.

TİGEM'den tarihi kâr rekoru

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), geçen yıl 798 milyon lira ile kârını 2021'e göre 6 katına çıkararak tarihi rekor kırdı.

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), geçen yıl 798 milyon lira ile kârını 2021'e göre 6 katına çıkararak tarihi rekor kırdı.

Yüksek kalitede sertifikalı tohum üreten ve özellikle hububat tohumluğunda yüzde 25 payla sektörün lideri olan TİGEM, 2022'de hububat tohum satışlarından elde ettiği geliri 2021'e göre yüzde 203 artırdı.

Sertifikalı tohum ve üstün vasıflı damızlık hayvan yetiştiriciliğinin yanı sıra safkan Arap atı yetiştiriciliği de yapan TİGEM, 2022'de 265 tay satışından elde ettiği yaklaşık 64 milyon lira ile son 10 yılın en yüksek ortalaması ve satış hasılatına ulaştı.

2021'de 132 milyon lira kar elde eden TİGEM, geçen yılı ise yaklaşık 798 milyon liralık rekor kârla kapattı. TİGEM, 2022'de hayvancılık, bitkisel üretim, sulama ve mekanizasyon alanlarında yaklaşık 500 milyon liralık yatırım gerçekleştirdi.

Türkiye'nin tarım ihracatı, Ocak-Mart 2023'te yüzde 4,5 artışla 8 milyar 626 milyon dolar oldu

Tarım sektörü, 8 milyar 626 milyon dolarla tüm zamanların en yüksek ilk çeyrek ihracatına ulaştı.

Küresel ekonomik aktivitedeki zorluklar, resesyon endişeleri, jeopolitik riskler ve Kahramanmaraş merkezli depremlerden kaynaklı etkilere karşın Türkiye'nin tarım sektörü, dış satımda rekorlar kırmaya devam ediyor.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerinden derlenen bilgilere göre Türkiye'nin ihracatı, Ocak-Mart 2023'te geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 2,5 artarak 61 milyar 587 milyon dolara yükseldi.

Türkiye'nin tarım ihracatı da 8 milyar 626 milyon dolarla tüm zamanların en yüksek ilk çeyrek ihracat rakamına ulaştı.

Ocak-Mart 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,5 ihracat artışı kaydeden tarım sektörünün, Türkiye'nin toplam dış satımı içerisindeki payı yüzde 14 oldu.

Tarım grubu 5 sektörle rekora koştu

Tarım grubunda yer alan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri, yaş meyve ve sebze, zeytin ve zeytinyağı, süs bitkileri ve mamulleri, mobilya, kağıt ve orman ürünleri dış satımda rekora ulaştı.

10.04.2023

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri 2 milyar 944 milyon dolar, yaş meyve ve sebze 941 milyon 524 bin dolar, zeytin ve zeytinyağı 294 milyon 754 bin dolar, süs bitkileri ve mamulleri 48 milyon 452 bin dolar, mobilya, kağıt ve orman ürünlerin 1 milyar 962 milyon dolarla tüm zamanların en yüksek ilk çeyrek ihracatına imza attı.

Söz konusu dönemde hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri yüzde 7,9, yaş meyve ve sebze yüzde 23,4, zeytin ve zeytinyağı yüzde 156,7, süs bitkileri ve mamulleri yüzde 7,4, mobilya, kağıt ve orman ürünleri yüzde 1,6 ihracat artışı kaydetti.

Bu arada, hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri 1 milyar 127 milyon dolar, süs bitkileri ve mamulleri 18 milyon 306 bin dolarla martta tüm zamanların en yüksek aylık dış satımını da gerçekleştirdi.

Yaş meyve ve sebze sektörünün Rusya'ya ihracatı 250 milyon doları aştı

Tarım grubunda ihracatta rekor kıran sektörlerin en fazla dış satım yaptığı ülkeler Irak, Rusya Federasyonu, İspanya ve Hollanda oldu.

Irak'a hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri 503 milyon 214 bin dolar, mobilya, kağıt ve orman ürünleri 216 milyon 614 bin dolar, Rusya Federasyonu'na yaş meyve ve sebze sektörü 258 milyon 376 bin dolar, İspanya'ya zeytin ve zeytinyağı 104 milyon 114 bin dolar, Hollanda'ya süs bitkileri ve mamulleri 12 milyon 497 bin dolar tutarında ihracat gerçekleştirdi.

İller bazında bakıldığında ise İstanbul'dan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri 907 milyon 841 bin dolar, mobilya, kağıt ve orman ürünleri 846 milyon 183 bin dolarlık ihracat yaptı.

Mersin'den yaş meyve ve sebze sektörü 239 milyon 282 bin dolar, İzmir'den zeytin ve zeytinyağı sektörü 139 milyon 705 bin dolar, Antalya'dan süs bitkileri ve mamulleri sektörü 21 milyon 749 bin dolar tutarında dış satım gerçekleştirdi.

Küresel gıda fiyatları 12 aydır aralıksız geriliyor

FAO Küresel Gıda Fiyat Endeksi 12 aydır aralıksız geriliyor.

İRFAN DONAT

FAO Gıda Fiyat Endeksi, Mart'ta aylık bazda yüzde 2,15 gerilerken, yıllık bazda yüzde 20,5 düştü.

Uluslararası gıda emtia fiyatları gösterge endeksi, tahıllar ve bitkisel yağlar için dünya kotasyonlarındaki düşüşlerin etkisiyle Mart itibariyle 12'nci kez aralıksız geriledi.

Bol arz, bastırılmış ithalat talebi ve Karadeniz Tahıl Girişimi'nin genişletilmesinin bir karışımı düşüşe katkıda bulundu.

FAO Tahıl Fiyat Endeksi, Mart'ta aylık bazda yüzde 5,6 gerilerken, yıllık bazda yüzde 18,5 düştü.

Uluslararası buğday fiyatları son 1 ayda yüzde 7,1 geriledi.

Endekse aşağı yönlü baskı yapan ana faktörler arasında Avustralya'daki güçlü üretim, Avrupa Birliği'ndeki iyileşen mahsul koşulları, Rusya Federasyonu'ndan gelen yüksek arz ve Ukrayna'dan Karadeniz limanlarından devam eden ihracat gösteriliyor.

Dünya mısır fiyatları da kısmen Brezilya'daki rekor hasat beklentileri nedeniyle Mart'ta yüzde 4,6 düştü.

Hindistan, Vietnam ve Tayland da dahil olmak üzere başlıca ihracatçı ülkelerde devam eden veya yaklaşan hasatlar nedeniyle pirinç fiyatları da yüzde 3,2 geriledi.

FAO Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi, küresel arzdaki olumlu seyir ve durgun küresel ithalat talebinin soya, kolza tohumu ve ayçiçek yağı fiyatlarını aşağı çekmesiyle, bir önceki aya göre ortalama yüzde 3 ve Mart 2022 seviyesinin yüzde 47,7 **altında** kaldı. Bu, Güneydoğu Asya'da sel baskınları ve Endonezya tarafından uygulanan geçici ihracat kısıtlamaları nedeniyle düşen üretim seviyeleri nedeniyle yükselen palm yağı fiyatlarını fazlasıyla dengeledi.

FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi, Mart'ta aylık bazda yüzde 0,8 düştü. Yıllık bazda ise yüzde 10,6 geriledi. Tereyağı fiyatları güçlü ithalat talebi nedeniyle artarken, peynir fiyatları Asya'daki önde gelen ithalatçıların çoğunun alımlarının yavaşlaması ve önde gelen ihracatçılarda artan arz nedeniyle düştü.

FAO Şeker Fiyat Endeksi ise diğer grupların tersine artış trendinde. Şeker endeksi Hindistan, Tayland ve Çin'deki azalan üretim beklentilerine ilişkin endişeleri yansıtarak Şubat ayına göre yüzde 1,5 artarken, yıllık bazda artış yüzde 7,7 yükseldi. Böylece Ekim 2016'dan bu yana son 6,5 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Brezilya'da hasat edilmek üzere olan şeker kamışı mahsullerinin olumlu görünümü ve etanol talebini azaltan uluslararası ham petrol fiyatlarındaki düşüş fiyatlar üzerindeki yukarı yönlü baskıyı sınırladı.

10.04.2023

FAO Et Fiyat Endeksi yüzde 0,8 oranında hafif yükseldi. Yıllık bazda ise yüzde 5,2 geriledi. Domuz eti fiyatları tatil sezonu öncesinde Avrupa'da artan talep nedeniyle yükselirken, Amerika Birleşik Devletleri'nde artan arz fiyatlarının etkisiyle uluslararası sığır eti fiyatları yükseldi. Birçok büyük ihracatçı ülkedeki kuş gribi salgınlarına rağmen, dünya kümes hayvanı eti fiyatları, bastırılmış küresel ithalat talebi nedeniyle art arda dokuz aydır düştü.

Küresel gıda fiyatları 12 aydır aralıksız gerilerken Türkiye'de ise gıda fiyatları 32 aydır aralıksız yükseliyor.

TÜİK verilerine göre, Mart'ta gıda enflasyonu aylık bazda yüzde 3,84 artarken, yıllık bazda yüzde 67,89 yükseldi.

ABB'nin ucuz et satışı ramazan ayında da devam ediyor

Ankara Halk Ekmek Fabrikası tarafından, zorlu ekonomik koşullarda vatandaşın bütçesine destek olmak için başlatılan uygun fiyatlı et satışı Ramazan ayında da devam ediyor. Mobil market bu hafta; Evren, Şereflikoçhisar, Balâ, Etimesgut, Çayırhan, Çubuk, Akyurt, Kalecik ve Pursaklar ilçelerinde olacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Başkentlilerin uygun fiyatla ürünlere erişimi sağlamak amacıyla çalışmalarını aralıksız sürdürüyor

Ankara Halk Ekmek Fabrikası tarafından 1 Şubat tarihinde başlatılan uygun fiyatlı beyaz ve kırmızı et satışları Ramazan ayında da Başkentlilerin yoğun ilgisiyle devam ediyor.

RAMAZAN AYI SONUNA KADAR DEVAM EDECEK

Başkent Mobil Market aracı Ramazan ayı sonuna kadar Başkent'in ilçelerini gezmeye devam edecek.

11.00-16.00 saatleri arasında hizmet veren Başkent Mobil Market 10-14 Nisan tarihlerinde Evren, Şereflikoçhisar, Balâ, Etimesgut, Çayırhan, Çubuk, Akyurt, Kalecik ve Pursaklar ilçelerinde olacak. Mobil marketin programına sosyal medya hesaplarından ulaşılabilir.

Hisarcıkloğlu, Türk TSO Birliği Başkanlığı'na yeniden seğildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Rifat Hisarcıkloğlu, Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanlığı'na yeniden seğildi.

Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Genel Kurulu, Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Macaristan, Türkmenistan ve KKTC iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

Genel Kurul'da yapılan seçim sonucunda TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, oybirliği ile Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanlığına yeniden seğildi.

Konuyla ilgili açıklama yapan Hisarcıkloğlu, üye ülkeler arasındaki ekonomik ilişkileri geliştirmek ve güçlendirmek için çalışmaya devam edeceklerini belirterek, "Şahsıma gösterilen güven ve teveccüh için teşekkür ederim." dedi.

"Üye ülkeler arasındaki ticari engelleri kaldırmak gerekiyor"

Hisarcıkloğlu, öncelikle üye ülkeler arasındaki ticari engelleri kaldırarak, ticareti artırmaları gerektiğini vurgulayarak, "AB benzeri bir bütünleşme başarı hikâyesini biz de yazmalıyız. Türk Devletler Teşkilatını ve Birliğimizi, bu hedefe ulaşmamızı sağlayacak, stratejik önemde adımlar olarak görüyorum. Böylece, aramızdaki dayanışma daha da artacak ve yeni işbirliği imkânları gelişecektir. İnanıyorum ki, el ele verirse, hükümetlerimiz ve iş dünyası birlikte çalışırsa, yeni başarı hikâyelerini, Türk dünyası da yazacaktır" ifadelerini kullandı.

10.04.2023

Hazine nakit dengesi 32,5 milyar TL açık verdi

Hazine nakit dengesi mart ayında 32 milyar 46 milyon TL açık verdi.

Yapılan açıklamaya göre, aynı ayda faiz dışı denge ise 2 milyar 77 milyon TL fazla verdi.

Ocak-Mart döneminde nakit dengesi 257 milyar 827 milyon TL, faiz dışı denge ise 172 milyar 683 TL açık verdi.

Yüksek faize rağmen ihtiyaç kredisi borcunda büyük artış

TCMB'nin ihtiyaç kredisine faiz sınırı bankalarda ortalama faizi fırlatsa da geçim sıkıntısı yaşayan vatandaş hızla ihtiyaç kredisi kullanımına geri döndü. 31 Mart haftasında ihtiyaç kredi borcu bir haftada 9.7 milyar lira artarak 815 milyar lirayı aştı.

Sözcü'den Deniz Bilici Göçmen'in haberine göre Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) ihtiyaç kredisi için belirlediği faiz sınırı vatandaşın borçlanmasında hız kesmedi. Düşen alım gücü karşısında borçlanarak geçinmeye çalışan vatandaşın, 31 Mart haftasında ihtiyaç kredi borcu bir haftada 9.7 milyar lira artarak 815 milyar lirayı aştı.

Faizler yükselmeye devam ediyor

TCMB'nin 10 Mart tarihinde ihtiyaç kredisinde yüzde 18.56 olarak belirlediği örtülü faiz sınırı bankalarda oluşan ortalama faizin bir haftada 3.8 puan artışla yüzde 30.35'e yükselmesine yol açmış, bu faiz oranı ihtiyaç kredisi kullanımını ise durma noktasına getirmişti. Ancak takip eden haftalarda faizler yükselmeye devam ederek 31 Mart haftasında yüzde 32.26'ya ulaşsa da ihtiyaç kredisi kullanımında artış sürdü. Alım gücü düşen vatandaş yüksek faize rağmen kredi kullanımına devam etti. TCMB'nin örtülü faiz sınırının devreye girdiği hafta 2 milyar lira ihtiyaç kredisi kullanılırken takip eden 24 Mart haftasında 10.9 milyar lira ihtiyaç kredisi kullanıldı.

Vatandaşın toplam borcu 1.8 trilyon lirayı aştı

31 Mart haftasında 9.7 milyar liralık ihtiyaç kredisi kullanımı gerçekleşti. Vatandaşın ihtiyaç kredisi borcu toplamda ise 815.8 milyar liraya ulaştı. Toplam tüketici kredileri borcu 1.3 trilyon liraya dayanırken buna bireysel kredi kartı borçları eklendiğinde ise vatandaşın toplam borcu 1.8 trilyon lirayı aştı.

Kamu bankaları birimlerini taşımaya hazırlanıyor

İstanbul Finans Merkezi'nin açılışına az bir süre kaldı. Daha önce nisan ayı içerisinde açılacağı açıklanan İFM'ye kamu bankaları taşınma hazırlıklarını tamamladı. Bu hafta bankaların bazı birimlerinin taşınması bekleniyor.

Birol BOZKURT

Dünyanın önde gelen finans merkezleri arasına girecek olan İstanbul Finans Merkezi, açılış için gün sayıyor. Daha önce nisan ayı içerisinde açılacağı duyurulan merkezle finansın kalbi, İstanbul Ataşehir'de atacak.

2012 yılında ilk adımın atıldığı ve İstanbul Ataşehir'de bulunan İstanbul Finans Merkezi projesinde, bankalardan sigorta şirketlerine kadar geniş yelpazedeki kuruluşların tek bir noktada toplanması hedeflendi. Dünyanın en önemli ekonomi merkezlerinden birisi arasına girecek olan ve 300 bin metrekarelik alanı kapsayacak olan İstanbul Finans Merkezi'nde Merkez Bankası, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Vakıfbank, Borsa İstanbul, BDDK ve SPK gibi kuruluşların genel müdürlükleri yer alacak.

Bu kurumlar arasında taşınma simülasyonlarını tamamlayarak binalarını tamamlayan kamu bankaları nisan ayı içerisinde taşınmaya başlıyor. Ziraat Bankası'nın bu hafta, Vakıfbank ve Halkbank'ın ise nisan ayı içerisinde genel müdürlük binasına birim birim taşınacağı öğrenildi. Ayrıca BDDK ve SPK'nın yer alacağı Merkez Bankası binasının

ise henüz tamamlanmadığı görüldü. Bu arada ilk etapta finans merkezinde çalışanların vardiyalı olarak çalışacağı ifade edildi.

100 bin kişi çalışacak

İstanbul Finans Merkezi'nde Merkez Bankası, BDDK, kamu bankaları, sigorta şirketleri yer alacak ve merkezde 100 bin kişi çalışacak. Finans Merkezi'nin içerisinde alışveriş merkezi, konferans salonları, otel yer alıyor. 26 bin araç kapasiteli otopark da bulunuyor. Akıllı şehir konseptiyle inşa edilen İstanbul Finans Merkezi'ndeki çalışmaları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile, Hazine ve Maliye Bakanlığı birlikte yürütüyor.

Bölgenin finans merkezi olacak

İFM ile farklı pek çok finansal kuruluşları bünyesinde bulundurarak nitelikli istihdam hedefleniyor. Amaç finansal hareketliliği, finansman ve yatırım olanaklarını geliştirerek ekonomik büyümeye ivme kazandırmak.

3,4 milyon metrekare alan üzerine kurulan İFM, 1,4 milyon metrekare ofis alanı, 100 bin metrekare alışveriş merkezi, 2.100 kişilik kongre merkeziyle beraber çeşitli sosyal donatıları, otel ve perakende hizmetleri ile akıllı şehir yönetimi anlayışıyla çevre dostu Gold LEED sertifikalı bir kümelenme bölgesi olarak katılımcıların tüm ihtiyaçlarını karşılayacak finansal bir ekosistem olarak kurgulandı.

Ziraat GYO, İFM'de Ziraat Bankası ile kira sözleşmesi imzaladı

Ziraat GYO, İstanbul Finans Merkezi Ziraat Kuleleri Projesi'nde yer alan Kule-1'in tamamının Ziraat Bankası'na 5 yıl süreyle aylık 42,8 milyon TL kira bedeli üzerinden kiralanmasına ilişkin kira sözleşmesi imzaladı.

"Konut piyasası hareketlenecek"

Projenin ilk açıklandığı andan itibaren bölgede konut fiyatlarının hareketlenmeye başladığını söyleyen Tüm Girişimci Emlak Müşavirleri Derneği (TÜGEM) Başkanı Hakan Akdoğan, "İFM bulunduğu yer göç alan kalabalık bir bölge. İstanbul'da finans kuruluşlarının merkezlerinin yer aldığı böyle bir kümelenmenin faaliyete geçmesi hiç kuşkusuz konut piyasasını da hareketlendirecektir.

İstanbul'a taşınmak durumunda kalan çalışanların olacağını da düşünürsek bu hareketliliğin boyutunun daha da artacağını söyleyebiliriz" dedi.

Dövizin 15 Mayıs sabahı mutlaka artacağını söylemek doğru mu?

Alaattin AKTAŞ

10 Nisan 2023 Pazartesi

14 Mayıs akşamı siyaseten nasıl bir tablo oluşacağına ilişkin bir dizi farklı görüş ve senaryo var. Günlerdir tartışılıyor zaten... Cumhurbaşkanı seçimi birinci turda biter mi, bitmez mi? Sıralama nasıl olur? Mecliste çoğunluk nasıl oluşur, belirgin bir fark ortaya çıkar mı?

Ama 15 Mayıs sabahı için hemen herkesin üstünde görüş birliğine varmış görüldüğü ekonomiyle ilgili bir tahmin var ve bu tahmin sanki tartışmaya kapalı gibi. Konu gündeme geldiğinde de yön değil düzey tartışılıyor.

Peşinen kabul edilmiş gibi... Seçimden sonra dövizin hızlı bir artış göstereceği dile getiriliyor. Tahminler de adeta havada uçuşuyor.

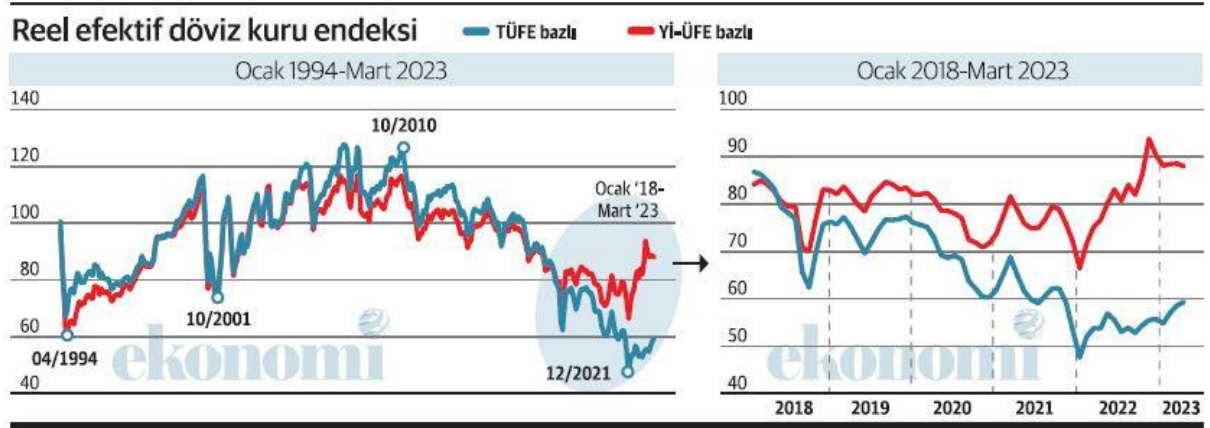
Bugünlere nasıl geldiğimizi görmek için çok kısa bir özet:

2021 eylülünde başlatılan faiz indirme tercihiyle oluşan belirsizlik sürecinde yabancı hiç gelmez olunca ve daha önce gelmiş olanlar da Türkiye'yi hızla terk edince içine düşülen döviz sıkıntısı kurları zıplattı. İhtiyaç duyulan döviz için nereye el atılacağı bilinemez oldu. İhracatçının dövizine el konuldu, vatandaş ve şirketlerin TL'ye geçmesi için bir dizi özendirici karar alındı, KKM gibi bir sistem icat edildi...

Aylardır sağdan soldan swaplarla gelen dövizle idare edilmeye çalışılıyor ama artık sanki sona gelindi, duvara dayanıldı.

İşte bütün bunları gözetkenler "Deniz bitti, 15 Mayıs sabahı kur artışı kaçınılmaz" yorumunda birleşiyor.

Bu yorumun giderek daha çok taraftar bulmasında TL'nin geçen ağustostan beri çok az değer yitirmesi de önemli bir etken. Türk parası ağustostan beri değer kazanıyor.

Reel kur endeksi ne diyor?

Türk parasının diğer paralar karşısındaki gerçek değerini ve gidişatını ölçen bir gösterge var. Merkez Bankası'nın 1994'e kadar geri giden reel efektif döviz kuru endeksi... Bu endeks, TL'nin tek bir paraya karşı değil, dış ticaretimizde ağırlığı olan ülkelerin paralarına karşı olan değerini ortaya koyuyor ve hesaplama yapılırken hem bizim enflasyonumuz, hem diğer ülkelerin enflasyonu dikkate alınıyor.

Reel kur endeksi TÜFE'ye göre de hesaplanıyor, Yİ-ÜFE'ye göre de...

Bu bilgilerden sonra dönelim TL'nin değerinin ne durumda olduğuna...

Biraz önce de belirttim, özellikle ağustostan beri kayda değer bir kur artışı yaşanmaması TL'nin çok değerlendirildiği şeklinde yorumlanıyor. Acaba reel kur endeksine göre de öyle mi?

Bugün iki grafik hazırladık. Bunlardan biri reel efektif döviz kuru endeksinin 1994'ten bu yana olan seyrini, diğeri ise 2018'den bu yana olan seyri gösteriyor. Grafiklerin aylık durumu yansıttığını belirtelim.

İlk grafik büyük fotoğrafı ortaya koyuyor; ikincisi ise son dönemi görmemizi sağlıyor.

Bir kere temel olarak gördüğümüz şu:

Türk parası 2010'un sonbaharından itibaren değer yitirmeye başladı; arada iniş çıkışlar yaşandı elbette. Ama eğilim böyle.

2021'in sonuna kadar bu şekilde gelindi. Zaten Aralık 2021 özellikle TÜFE bazlı endekste en düşük düzeye işaret ediyor. 1994'ten beri olan en düşük düzeye!

2010'un sonbaharında 125 dolayında bulunan reel kur endeksi 2021'in aralık ayında 47.70'e indi.

Hani TL'nin reel olarak çok değerlendirildiğini düşündüğümüz son dönem var ya, reel kur endeksi bu yılın mart ayında gele gele ancak 59.38'e geldi.

10.04.2023

125'ler nere, 59 nere!

Ayrıca Türkiye ekonomisinin çok derin iki kriz yaşadığı 1994 ve 2001'deki reel kur düzeyi de 2021 sonundaki düzeyin üstündeydi.

Yani Türk parası bu nominal düzeyiyle çok değerli olmak bir yana hala çok değersiz..

Enflasyonu iyi ölçmüyorsak!

Reel kur endeksinin doğruyu gösterebilmesi için kullandığımız fiyat artışının da doğru olması gerekir.

Sakın TÜFE'yi çok düşük hesapladığımız için böyle bir sonuç ortaya çıkıyor olmasın? Tabii ki bu muhtemeldir.

Bu yüzden bir de Yİ-ÜFE bazlı reel kur endeksine bakalım...

TÜFE ve Yİ-ÜFE bazlı endekslerin ortaya koyduğu reel kurun seyri son beş yılda, özellikle de 2022'den itibaren ayrışıyor. Bu üretici fiyatlardaki artışın TÜFE'ye göre çok daha yüksek olmasından kaynaklanıyor.

Bu durum TÜFE'nin düşük, ÜFE'nin daha doğru ölçüldüğünü mü gösteriyor; yoksa tüm dünyada olduğu gibi bizde de üretici fiyatlarının daha hızlı artmasından mı kaynaklanıyor? Hepsinden biraz biraz var galiba...

TÜFE ve Yİ-ÜFE bazlı reel kur endeksleri 2003 yılı 100 esas kabul edilerek oluşturuluyor ve mart ayındaki son duruma göre TÜFE bazlı endeks 59.38, Yİ-ÜFE bazlı endeks ise 87.97 düzeyinde.

Yani TL, Yİ-ÜFE bazlı reel kur endeksine göre çok değersiz sayılmaz. Türk parası, bu endekse göre 1994 ve 2001 krizlerindeki düzeye göre de daha değerli düzeyde bulunuyor.

Dolayısıyla bazı çalışmalarda kullanıldığı gibi iki endeksin ortalamasını almak daha iyi bir yöntem olabilir. Buna göre ortalama reel kur endeksi mart ayı için 74 düzeyinde bulunuyor.

"Reel kur endeksi piyasaya uymaz!"

Reel efektif döviz kuru endeksinin söylediği şu:

"Türk parası zaten değersiz durumda, daha fazla değer yitirmesi gerekmez."

Piyasanın söylediği ve beklediği ise çok farklı:

“Bırakın teorik hesaplamaları, döviz zar zor tutuluyor zaten, hele seçim bir geride kalsın, bakın neler oluyor.”

Bize de bir söz düşer mi ki:

“Biraz sabretseniz, gidişat büyük ölçüde sandıktan kimin galip çıkacağına bağlı.”

Çok hızlı artış olması zor

Hep birlikte düşünelim ve seçenekleri ortaya koyalım:

* **Seçimi Cumhur ittifakı kazanırsa** döviz tutmak için aylardır sürdürdüğü önlemleri birden terk eder mi, mümkün mü böyle bir adım! Hadi bir ay sonra 20 lira olacak doların seçimin hemen ardından birkaç günde ya da haftada yüzde 10-20 artmasına izin verilir mi? Mevcut uygulamalar devam ettirilir ve artış zamana yayılır, en azından yayılmak istenir. Hem unutulmasın 2024'te bir seçim daha var.

* **Seçimi Millet ittifakı kazanırsa** bir kere Türkiye yüzünü Batı'ya dönecek. Gerekli olan döviz Körfez ülkelerinden ve Rusya'dan swap ya da benzer yollarla bulma girişimi sona erecek. Zaten doğrudan yatırım, kısa sürede bu olmayacağına göre portföy yatırımı çekilmeye çalışılacak. Ekonomi politikası tümünden değişeceği ve Merkez Bankası araç bağımsızlığına kavuşacağı için bu tür yatırımlar belki tahminlerin de ötesinde gelmeye başlayacak. Dolayısıyla döviz üstündeki baskının kalkmasıyla birlikte kurların fırlaması pek de söz konusu olmayacak. Hatta tam tersine bir durum ortaya çıkabilecek ve bu kez kurun düşmemesi için adımlar atılacak ve Merkez Bankası'nın rezervi güçlendirilecek.

Mazbataya kadarki süre

Kamuoyunda dile getirilen bir görüş, bir kaygı var:

“Seçimi Millet ittifakı kazandığında tabii ki 15 Mayıs sabahı görevi devralmayacak. Mazbatalar alınana kadar geçecek bir süre var. O sürede örneğin Merkez Bankası döviz tutmak için uyguladığı politikaları bir anda terk eder ve kurun tırmanmasına yol açarsa ne olacak?”

Merkez Bankası böyle bir adım atamaz, zaten atmaması gerekir. Bürokratik ahlak bunu gerektirir. Aksi yönde talimat verilse bile...

Hem sormazlar mı, **“Madem bu önlemleri bir anda kaldıracaktınız, neden 15 Mayıs sabahını beklediniz”** diye...

Sormazlar mı, **“Bu politika iyiydi ki uyguladınız, bir günde mi kötü oldu”** diye...

Sormazlar mı, **“Bu politika kötüydü, kötü olduğunu yeni mi anladınız”** diye...

Kaldı ki, ihtimal vermiyorum ama böyle bir tercihte bulunuldu ve döviz artış gösterdi, o zaman Millet ittifakının göreve başlamasıyla bu sefer hızlı bir geri çekilme olacaktır.

Gıdada dünya ile makas tümden aıldı

Naki BAKIR

10 Nisan 2023 Pazartesi

Türkiye, gıda fiyatlarında son bir yıllık dönemde dünya ile tamamen ayrıştı. Dünyada bir yıldır gerileyen gıda fiyatlarının, Türkiye’de ise artmaya devam etmesi nedeniyle aradaki makas tümden aıldı. Mart ayı ile birlikte dünya gıda fiyatlarında kesintisiz düşüş süreci 12 aya, Türkiye’de ise kesintisiz artış 31 aya ulaştı.

TIK-TÜFE GIDA VE ALKOLSÜZ İEÇEKLER ANA HARCAMA GRUBU FİYAT DEĞİŞİMİ (%)			
	Mart	İlk ay	Yıllık
Et	15,1	45,5	91,6
Balık	4,5	15,5	31,4
Maden suyu, alkolsüz içecekler, meyve ve sebzesuları	4,2	14,7	91,8
Şeker, reçel, bal, okolata ve ŗekerlemeler	3,5	8,5	66,8
Ekmek ve tahıllar	2,3	11,3	60,5
Kahve, ay ve kakao	2,0	4,9	68,1
Süt, peynir ve yumurta	1,4	14,8	98,3
Meyveler	1,1	11,8	57,2
Katı ve sıvı yağlar	-1,2	1,8	39,9
Sebze	-2,6	23,2	45,4
Başka yerde sınıflandırlamayan diğer gıda rnleri	5,2	11,4	79,1

Covid 19 pandemisinin etkisiyle 2021’in son çeyreğinden itibaren yükselen ve daha sonra Rusya-Ukrayna savaŐıyla ivmelenen gıda fiyatları Mart 2022’de tepe noktaya ulaŐmıŐ; sevk ve tedarik sıkıntılarının önemli oranda ortadan kalkmasıyla gıda fiyatları izleyen dönemde dünya genelinde düşüşe geçmiŐti.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), uluslararası gıda emtia fiyatlarının göstergesi niteliğindeki Gıda Fiyat Endeksi'nin mart ayı sonuçlarını açıkladı. FAO Gıda Fiyat Endeksi, martta ortalama 126,9 oldu ve şubat ayına göre yüzde 2,2 oranında bir düşüş kaydetti. Dünyada yaygın olarak ticareti yapılan gıda emtialarının uluslararası fiyatlarındaki aylık değişimlerinin izlendiği Endekste kesintisiz gerileme süreci mart ile birlikte 12 ayı buldu. Endekste, pandemi sonrası 159,7 ile en yüksek düzeye çıktığı Mart 2022'deki düzeyine göre toplam gerileme yüzde 20,5'e ulaştı. Başka deyişle dünyada gıda fiyatları son bir yılda yüzde 20,5 ucuzladı.

FAO GIDA ENDEKSİNE GÖRE DÜNYADA FİYAT DEĞİŞİMİ (%)			
	Mart	Ocak- Mart	Son bir yıl
FAO G.F.E.	-2,2	-3,7	-20,5
-Et	0,8	0,5	-5,3
-Süt ürünleri	-0,8	-5,7	-10,6
-Tahıllar	-5,5	-5,9	-18,5
- Bitkisel yağlar	-3,0	-8,9	-47,7
-Şeker	1,4	8,4	7,7

Dünyadaki trendin tersine Türkiye'de ise gıda fiyatları pandemiden bu yana yükselişini kesintisiz sürdürüyor. TÜİK'in açıkladığı mart ayı enflasyon verilerine göre tüketici fiyat endeksi (TÜFE) kapsamında gıda ve alkolsüz içecekler, yüzde 3,84'le en fazla fiyat artışı yaşanan ana harcama grupları arasında yer aldı. Türkiye'de TÜFE bazında genel enflasyonun yüzde 12,5 olduğu ocak-mart döneminde gıda ve alkolsüz içecekler ana harcama grubundaki fiyat artışı ise yüzde 18,9'a ulaştı.

Küresel ekonomide olumsuz koşulların önemli oranda aşılması ile dünya gıda fiyatlarının zirveden döndüğü Mart 2022'den bu yana (son bir yılda) Türkiye'de gıda fiyatlarında yaşanan kümülatif artışın yüzde 67,9 olduğu dikkati çekti. Son bir yıldaki gıda enflasyonu, TÜFE bazında yüzde 50,5 olan genel enflasyonun 17,4 puan üzerinde gerçekleşti.

Türkiye’de gıda fiyatlarında Eylül 2020’den bu yana devam kesintisiz artış süreci Mart 2023 itibariyle 31 aya, bu dönemdeki kümülatif fiyat artışı da yüzde 234,5’e ulaştı.

TÜİK’in TÜFE kapsamındaki gıda ve alkolsüz içecekler ana harcama grubu içinde mart ayında en yüksek fiyat artışı yüzde 15,1’le ette yaşandı. Et fiyatlarında yılın ilk üç ayındaki artış yüzde 45,5’e, son bir yıldaki artış yüzde 91,6’ya ulaştı.

Balık, yüzde 4,5’le martta aylık bazda en fazla pahalanan ürün oldu. Mart ayında maden suyu, alkolsüz içecekler, meyve ve sebze suları yüzde 4,2, şeker, reçel, bal, çikolata ve şekerlemeler yüzde 3,5, ekmek ve tahıllar yüzde 2,3, süt, peynir ve yumurta yüzde 1,4, meyveler yüzde 1,1 fiyat artışı kaydederken yağlardaki yüzde 1,2, sebzelerdeki yüzde 2,6’lık ucuzlama genel artışı aşağı çaktı.

Aylık ve ilk üç aylık bazda en yüksek fiyat artışı ette yaşanırken, son bir yılda en fazla pahalanan ise yüzde 98,3’le süt ve süt ürünleri oldu. Son bir yılda Türkiye’de maden suyu, alkolsüz içecekler, meyve ve sebze suları yüzde 91,8, kahve, çay ve kakao yüzde 68,1, şeker, reçel, bal, çikolata ve şekerlemeler yüzde 66,8, ekmek ve tahıllar yüzde 60,5’le en çok pahalananlar arasında yer aldı.

Dünyadaki ucuzluk

Gıda fiyatları dünyada gerilerken, Türkiye’de artmaya devam ediyor. FAO Gıda Fiyat Endeksi’ne göre dünyada fiyatlar martta yüzde 2,2 geriledi; kesintisiz düşüş süreci 12 aya ulaştı; bu dönemdeki toplam düşüş yüzde 20,5 oldu.

Türkiye’de gıda fiyatları martta yüzde 3,8 arttı, yıllık artış yüzde 67,9 olurken, 31 ayı bulan kesintisiz artış sürecindeki toplam pahalalanma yüzde 234,5’e ulaştı.

Martta Türkiye’de yüzde 15,1’le en yüksek fiyat artışının yaşandığı ette, dünyadaki artış sadece yüzde 0,8. Türkiye’de bir yılda yüzde 91,6 pahalanan etin fiyatı, dünyada bir yıl öncekinin yüzde 5,3 altında.

Türkiye’de son bir yılda yüzde 98,3’le en çok pahalanan grup olan süt ve süt ürünleri, dünyada bir yıl önceye göre yüzde 10,6 daha ucuz.

FAO Gıda Fiyat Endeksi’ne göre ise dünyada et fiyatları mart ayında sadece yüzde 0,8 arttı. İlk üç aydaki artışı yüzde 0,5’te kalan et fiyatları, bir yıl öncekinin yüzde 5,3 altında gerçekleşti.

Mart ayında dünyada, süt ürünleri yüzde 0,8, tahıllar yüzde 5,5, bitkisel yağlar yüzde 3 ucuzladı. Mart ayında dünyada fiyatı artan gıda ürünü yüzde 1,4’le şeker.

Son bir yılda dünyada en fazla ucuzlayan gıda ürünü yüzde 47,7 ile bitkisel yağlar oldu. Ayrıca tahıllar yüzde 18,5, süt ürünleri yüzde 10,6 ucuzlarken, sadece şeker fiyatlarının yüzde 7,7 ile bir yıl öncekinin üzerinde olduğu belirlendi.

Daha da kötü günler geliyor maalesef

Dr. Hafize Gaye ERKAN

10 Nisan 2023 Pazartesi

Fed, 2022'nin dördüncü çeyreğinde ilk kez para kaybetti ki, bu 1915'ten beri bir ilk! Daha kötü günler geliyor. Kredi daralması özellikle ticaret emlak piyasasını vuracak. ABD karışırsa, dünya da nasibini alır.

Amerikan Merkez Bankası (Fed) para kaybediyor ve gerçek net (piyasa - Mark to market) değeri negatif oldu.

Federal Rezerv, 2022 mali tablolarını yayınladı. 2022'de Federal Rezerv 59.4 milyar dolar net gelir bildirdi, ancak Fed dördüncü çeyrekte vergi öncesi 15.4 milyar dolar kaybetti. Bu 1915'ten bu yana, yani bir asırdır yaşanan bir ilk... Bilançodaki menkul kıymetler portföyünün piyasa değerleri yansıtıldığında merkez bankası bilançosunun (mark to market) net değeri eksi 1.0 trilyon dolar.

Bu rakamlar pek konuşulmaz Amerika'da çünkü rezerv para birimi olduğu için Amerikan Merkez Bankası istediği zaman para basabilir ve para politikası kararları bilançosunun durumundan etkilenmez. Mevcut rezerve para birimi hiyerarşisini (Çin ve Rusya'nın girişimlerine karşı) korumak ve para biriminin çok kutupluluğuna yönelik uzun vadeli eğilimi sınırlamak için ABD, ekonomik devlet yönetimini liberal bir uluslararası düzeni ve kamu yararını teşvik edecek şekillerde kullanmalıdır. ABD kilit müttefikleri veya uluslararası toplumun büyük bir bölümünü kendinden uzaklaştırıp, tek kutuplu dolar dönemini korumaya devam edemeyecek ve bunu göze alamaz.

Şundan eminim ki, Amerika, Çin'in bir güç olarak yükselişini kontrol edebilene kadar dünya ekonomisi durulmayacak. Bankacılık krizinden dolayı oluşan kredi daralmasının yanı sıra, bir de Amerika'da 2024 seçim öncesi karışıklıklar göz önünde bulundurulursa, 2023 Amerikan ekonomisi zorlu bir süreçten geçecek.

Daha da kötü günler geliyor maalesef.

10.04.2023

Kredi daralması özellikle ticari emlak piyasasını (Commercial real estate - CRE) ve CRE içinde ofis kredilerini vuracak.

Hele bir de Fed bir ya da iki 25 baz puan daha artırırsa, direkt resesyon!

Amerika karıştııkça dünya da payını alır. Euro, dolar yukarı gider ve altın da...

İşte o nedenle şirket bilançolarını ivedilikle güçlendirmek ve büyük yatırımlardan önce iki kez düşünmek lazım nakit kullanırken...

Hele bir de kredilerdeki durgunluk daha da enflasyona yol açarsa (ki öyle bekliyorum) tek diyeceğim var. O da, vay vay vay!!!

Eski ABD Hazine Bakanı: Resesyon ihtimali artıyor

Eski ABD Hazine Bakanı Lawrence Summers, bir dizi zayıf ekonomik göstergenin ardından ABD'de resesyon olasılığının arttığını ve Amerika Merkez Bankası'nın (Fed) faiz artırım serisinin sonuna yaklaştığını söyledi. Bloomberg TV'ye konuşan Summers, "Mevcut sıkılaştırma döngüsünün çok geç devrelerinde olduğumuz oldukça açık" dedi. Bir sonraki kararı 3 Mayıs'ta olacak olan Fed politika yapıcıları hakkında, "Başka bir hamlenin gerekli olup olmayacağına bakılmaksızın, son ana kadar beklentileri gerekir" dedi. Harvard Üniversitesi profesörü Summers, "Kredilerde önemli miktarda daralma olduğu hissine kapılıyor. Bu noktada durgunluk olasılıkları artıyor. Fed'in önünde çok zor kararlar ve çok fazla iki taraflı risk var" dedi ve ekledi: "Bu iki taraflı riskler ekonominin aşırı ısınmasının sonuçlarını yansıtıyor."

ABD'de istihdam artışı martta yavaşladı

ABD Çalışma Bakanlığı, mart ayına ilişkin istihdam raporunu açıkladı. Buna göre, ülkede tarım harici sektörlerde istihdam martta 236 bin kişi arttı. Piyasa beklentilerinin altında artış kaydeden tarım dışı istihdam verisinin, bu dönemde 239 bin kişi artması öngörülüyordu. ABD'de işsizlik oranı ise martta 0.1 puan düşüşle yüzde 3.5'e indi.

Piyasa beklentileri işsizlik oranının yüzde 3.6 olması yönündeydi. İşsizlik oranı, şubatta da yüzde 3.6 olmuştu. Ülkedeki işsiz sayısı martta 97 bin kişi azalarak 5 milyon 839 bin oldu. İş gücüne katılım oranı ise bu dönemde 0.1 puan artışla yüzde 62.6'ya çıktı. Haftalık ortalama çalışma saati 34.4'e gerilerken, ABD Merkez Bankası'nın (Fed) dikkatle izlediği ortalama saatlik kazanç yüzde 0.3 artarak 33.18 dolara tırmandı.

Abdulkadir Selvi

AK Parti'de değişim CHP'de kaos listesi

14 Mayıs seçimlerinin en önemli aşamalarından biri de aşıldı. Milletvekili listeleri YSK'ya teslim edildi. Bundan sonra tek yol sandık. Asıl seçmen eğilimi bundan sonra netleşecek.

Muhalefetin iki kritik süreci vardı. Biri, cumhurbaşkanı adayının belirlenmesi, diğeri ise milletvekili listeleriydi. Cumhurbaşkanı adayının belirlenmesi sırasında büyük bir kriz yaşandı. Masa önce devrildi, sonra toplandı. Milletvekili listelerinde ise CHP krizin odağıydı. PM toplantısı 4 kez ertelendi. Oğuz Kaan Salıcı'nın Muharrem Erkek'e bağırarak toplantıyı terk ettiği söylendi. Hakkı Süha Okay ile Kılıçdaroğlu'nun korumaları arasında itiş kakış yaşandığı konuşuldu.

ASANSÖR SİSTEMİ

- Kılıçdaroğlu, 4 partiye 54 milletvekili sözü vermişti. Küçük partilere, seçilecek yerlerden 20 milletvekili verdi. Fermuar sistemi denildi ama uygulanmadı. Ama seçilemeyecek yerlere yerleştirdiği isimlerle, 4 partiyi, CHP'lileri seçtirmek için "asansör" olarak kullandı.

- İYİ Parti seçimlere kendi listesi ve logosuyla girdi ama 11 yerde CHP ile ortak liste çıkarıldı. Bu sayının 15 yere çıkması bekleniyor. Çünkü bazı iller boş bırakıldı.

CHP'LİLER AZINLIKTA

- CHP listelerinde CHP'liler azınlığa düştü. O nedenle listeler yayınlandığında "CHP listelerinde CHP'liler yer bulamadı" yorumlarına neden oldu. Ömrü CHP ile mücadele içinde geçenler CHP listelerinde yer alırken, CHP'nin eski Genel Başkanı Hikmet Çetin listelerde yer almadı.

İMAMOĞLU EKİBİ YOK

- Kılıçdaroğlu, Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ın önerdiği isimlere yer vermedi. İmamoğlu'na yakınlığı ile bilinen Özgür Karabulut listenin arka sıralarında

10.04.2023

kendine yer buldu. Kılıçdaroğlu, seçimden sonraya göre bir liste yaptı. Ekrem İmamoğlu'nun partide etkin olmasının önüne geçti.

SARIGÜL LİSTEDE

- Mustafa Sarıgöl bu seçimlerde Kılıçdaroğlu'na açık destek verdi. Böylece CHP'ye yeniden dönüş kapısını aralamış oldu. Sarıgöl, SHP'den, Erzincan'dan genç bir milletvekili olarak parlamentoya girmişti. 29 yıl sonra yeniden Erzincan'dan aday oldu.
- Kılıçdaroğlu, milletvekili adaylarında kendi çekirdek ekibini korudu. Seçilecek yerlere yerleştirdi.

İYİ PARTİ'DE DEPREM

- Seçim sürecine girildiği günden bu yana tepetaklak giden İYİ Parti'de liste depremini Aytun Çıray başlattı. Aytun Çıray, İYİ Parti'nin barajın altına düştüğünü ileri sürerek milletvekili adaylığından çekildi. Akşener'i, uyduruk olduğunu ileri sürdüğü temayül yoklamasını meşru olarak kabul etmekle suçladı.
- Yavuz Ağırlioğlu ilkeli bir duruş sergileyip PKK-HDP desteğine ve 6'lı Masa'da İYİ Parti'ye yapılan muameleye karşı çıkarak istifa etmişti. Aytun Çıray ise milletvekili listeleri nedeniyle bu çıkışı yaptı. Ama iki önemli ismin çıkışı seçim sürecinde zor günler yaşıyan İYİ Parti açısından sarsıcı oldu.

DEĞİŞİM LİSTESİ

AK Parti'de değişimi bekliyordum ama bu kadar köklü bir değişim beklemiyordum. AK Parti'de değişim yüzde 65 oldu. Milletvekillerindeki değişimin abartılı olduğunu düşünüyorum. Üç dönem kuralı istisnasız uygulandı. Meclis Başkanı Mustafa Şentop ve Eski başbakanlardan Binali Yıldırım'a ayrıcalık tanınmaması şaşırtıcı oldu. Doğrusu ben Mustafa Şentop ve Binali Yıldırım için farklı bir uygulama yapılır diye bekliyordum. Duyduğuma göre iki isim kendilerine istisna uygulanmamasını istemişler. Erdemli bir davranış.

BAKANLAR SAHADA

Cumhurbaşkanı Erdoğan bakanları liste başı yaparak seçim sahasına sürdü. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy listelerde yer almadı. Ben iki ismin seçimlerde kazanç olduğuna inananlardandım. İki bakan milletvekili olmayı istememiş.

Bakanlar icra gücünü ellerinde bulundurdukları için seçim dönemlerinde etkili oluyorlar. Ayrıca buldukları illerde de toparlayıcı bir rol üstleniyorlar. Bekir Bozdağ'ın Şanlıurfa'da olması, Adil Karaismailoğlu'nun memleketi Trabzon'da, Süleyman Soylu ve Murat Kurum'un İstanbul'da liste başı olması, Başkanvekili Numan Kurtulmuş'un İstanbul'da liste başı olması bir sinerji oluşturmuş.

ÖZLEM ZENGİN

Aynı şekilde Özlem Zengin'in Tokat'tan tekrar İstanbul'a dönmesi bir kazanç olmuş. 6284 Sayılı Yasa tartışmaları sırasındaki kararlı çıkışı nedeniyle Özlem Zengin'in İstanbul'dan, Derya Yanık'ın Osmaniye'den aday gösterilmesi, kadınlara da verilen olumlu bir mesaj olmuş.

MURAT KURUM

İstanbul'un birinci sorunu, deprem tehlikesi nedeniyle kentsel dönüşüm. Murat Kurum ise sadece deprem bölgesinde yaptığı hizmetleriyle; sel felaketinin, yangının yaşandığı yerlerdeki başarılarıyla bu konuda marka bir isim.

SOYLU VE KURTULMUŞ

Süleyman Soylu ve Numan Kurtulmuş zaten İstanbul siyasetinden gelme oldukları için tekrar İstanbul'a dönmeleri yararlı oldu.

AKAR, YANIK VE KASAPOĞLU

Hulusi Akar'ın Kayseri'de önemli bir karşılığı var. Hulusi Akar, sadece AK Parti'yi değil, aynı zamanda devleti temsil ediyor. Derya Yanık'ın memleketi Osmaniye'den seçimlere girmesi ise bir heyecan yaratır. Türkiye'nin uluslararası spor müsabakalarında tarihi rekorlar kırdığı bir dönemde Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun İzmir'den aday gösterilmesi, Ege siyaseti açısından yerinde bir tercih olmuş.

Eski bakanlardan Abdulhamid Gül'ün Gaziantep'ten liste başı olması ise on numara bir tercih olmuş.

GENÇ AĞIRLIKLIL

AK Parti'nin listesi tek kelime ile değişimin ve yenileşmenin listesi olmuş. Erdoğan genç bir kuşağı Meclis'e taşımayı hedeflemiş. AK Parti ile gençler arasında önemli bir köprü olmayı başaran Eyyüp Kadir İnan İzmir'e yakışmış. Gençlerin ve kadınların yer aldığı bir liste demek mümkün.

ŞÖHRETLER

Meclis kulislerinde ve görev yaptığımız tartışma programlarında birlikte olduğumuz Şebnem Bursalı ve Hulki Cevizoğlu'nu yeni dönemde Meclis'te görebileceğiz. Aynı şekilde ekranlarda gerçekleri korkusuzca savunan Mehmet Şahin'in Kahramanmaraş'tan listeye girmesi isabetli bir tercih olmuş. Hatay depreminde yakınlarını kaybeden Hüseyin Yayman yeni dönemde de Hatay'ı Parlamento'da temsil etmeye devam edecek. Memleketim Sivas'ta ise Abdullah Güler gibi bir değer İstanbul yerine bu kez Sivas'tan aday gösterilmesi, ikinci sırada ise eski İl Başkanı Hakan Aksu'nun yer alması kan değişimi olmuş. Eski

10.04.2023

bakanlardan İsmet Yılmaz'ın Sivas'a çok büyük hizmetleri oldu. AK Parti, İsmet Yılmaz'ı başka görevlerde değerlendirecek.

HÜDA PAR VE DSP

Erdoğan yola çıktığı isimleri yolda bırakmayan bir lider. Vefalı bir insan. DSP Genel Başkanı Önder Aksakal ile HÜDA PAR Genel Başkanı Zekeriya Yapıcıoğlu İstanbul listelerinden farklı kesimlere mesaj verebilecek adaylar olmuş.

KÜRT SEÇMEN

AK Parti Kürtlere daha güçlü isimlerle mesaj verebilirdi. Diyarbakır'da Galip Ensarioğlu'nun, Van'da Burhan Kayatürk'ün liste başı olması, Savcı Sayan'ın İzmir listesinde yer alması yerinde bir tercih. Ama bir Kürt entelektüeli olan Orhan Miroğlu'nu da görmek isterdim.

LÜTFİ ELVAN

Eski Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın listelerde yer almaması sakın yanlış yorumlanmasın. Lütfi Elvan seçim beyannamesini hazırlayan ekipte yer aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlığında yapılan toplantıda seçim beyannamesinin ekonomiyle ilgili bölümünün sunumunu yaptı. Lütfi Elvan seçimden sonra kabinede ekonomiyle ilgili bir görev üstlenebilir.

İbrahim Kahveci

AK Parti'nin en büyük eseri

Muhteşem bir 'Eser Siyaseti'...

Köprüler yaptı, yollar yaptı, tüneller açtı, İHA'lar-SİHA'lar yaptı... Şehir Hastaneleri ile sağlık sistemini dönüştürdü, dünya bizi örnek aldı...Ve hızlı trenler ile kesintisiz yolculuk yapıyor, sevdiklerimize kavuşuyoruz.

Kısaca 'hayaldi gerçek oldu'.

Övünmek, gurur duymak için ne kadar da çok nedenimiz var....

Hatta bunlar ile övünmeyen, gururu duymayan, sevinmeyenler olsa olsa 'Hain' olurlar. Ya da Erdoğan düşmanlığı kalplerini mühürlemiştir.

Gerçek bu kadar basit mi? Ya da yorumunuz bu kadar sığ ve üst bakışlı mı? İlk olarak AK Parti tarihte görülmedik şekilde çok para topladı. Çok para kavramını iki şekilde açmak gerekir. Hem mutlak rakam olarak hem de oran olarak...

Şöyle izah edeyim:80'li yıllar GSYH 100 milyar dolar. Bunun yüzde 10'u olan 10 milyar dolar kamuya gidiyor. Ve AK Parti dönemi... GSYH 800 milyar dolar ama bunun yüzde 10'u olan 80 milyar dolar değil yüzde 30'u olan 240 milyar dolar kamuya gidiyor. Şimdi anlatabildim mi?

Peki kamu topladığı paranın ne kadarını yol-köprü vs olarak yatırıma harcamış? İşte o oran Özal döneminin yarısı seviyesinde...

Özal 10 toplamış 2 yatırım yapmış. AK Parti 30 toplamış 1 yatırım yapmış. Ama süslemede, gösterişte muhteşem bir hüneri var. Hani az çalışıp çok konuşanlar gibi...

(Not: Kamu yatırım oranı grafiğini çok kez vermiştim; arşivlerden görebilirsiniz)

10.04.2023

İkinci konu da şu: Acil ve zaruri ihtiyaçlar yerine gösteriş yatırımlarına öncelik verildi. Yani sorumlu bir devlet yönetiminden ziyade gösteriş ve şova yönelik yönetim anlayışı benimsendi.

Mesela tarım ve gıda için zaruri önem arz eden GAP-KOP-DOP Projeleri hala sulama yatırımlarında kaynak bekliyor ama günde 6 bin aracın geçtiği Çanakkale Köprüsü'ne 45 bin araç garanti verilip milyarlarca lira para harcanabiliyor.

Paraları harcadık harcadık da ne oldu?

Kaynak neresi? Üç haber üzerinden gidelim:

12 Ocak: "Hazine, tahvil ihracıyla 2 milyar 750 milyon dolarlık dış borçlanmaya gitti. Tahvilin yatırımcıya yıllık getirisi (faizi) yüzde 9,75 oldu."

18 Mart: "Hazine, yüzde 8,625'lik faizle 2 milyar 250 milyon dolarlık 5 yıl vadeli borçlanmaya gitti. Bu oran, 5 yıllık vadede dolar cinsi olarak Şubat 2003 sonrasındaki en yüksek faiz oldu."

6 Nisan: "2023 yılı dış finansman programı çerçevesinde, dolar cinsinden 2030 vadeli bir yeşil tahvil ihracı için 5 Nisan 2023 tarihinde Bank of America, ING, J.P. Morgan ve Standard Chartered'a yetki verilmişti. Söz konusu ihraç aynı gün sonuçlanmış ve ihraç tutarı 2,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhraç tutarı 13 Nisan 2023 tarihinde hesaplarımıza girecektir."

Gelin yine Hazine Bakanlığı sitesinden verelim: Sadece bu yıl 3 ihale ile beraber tam 7,5 milyar dolarlık dış borçlanmaya gidildi.

Dış borçlanmanın yıllık faizleri %9,0-10,0 aralığında seyrediyor. Sadece bu yılın ilk 3 aylık dış borçlanma maliyeti yıllık 750 milyon dolar....

2022 sonu itibari ile MB ile kamunun dış borç tutarı 219,5 milyar dolar. Son borçlanma oranları geçerli olsaydı yıllık dış borç faiz yükümüz 20 milyar dolara gelirdi... Allaha tan eski dönemlerde Ali Babacan, Mehmet Şimşek varmış da dış borçlanma faizi düşükmüş. O nedenle bu yıl dış borç faiz yükümüz 6,9 milyar dolar ve gelecek yıl ise 6,7 milyar dolarda kalacak.

Ama gitmeden önce AK Parti'nin en büyük eserini tamamlamamız gerekir.

Hazine Nakit Dengesi yılın üç ayında -257,8 milyar lira açık verdi. Bu açık yurtiçi harcamalardan gelen bir açık. Ama yılın ilk 3 ayında Hazine nette 57,7 milyar liralık

10.04.2023

dış borçlanmaya gitti. Buradaki rakam net rakamdır; yani 92,7 milyar TL dış borçlanmaya gittik 35,0 milyar lira dış borç ödedik. Kalan net dış borçlanma 57,7 milyar lira.

Bu dış borçlanma faizi ise yeniden belirtelim ki dolar bazında yüzde 9-10 seviyeleri.

İşte AK Parti'nin en büyük eseri tam da burası...

Bir dönem TL faiz oranı yüzde 7,0'lerdeyken "Vatan satmak yüksek faizle yüksek enflasyonla olur" diye Cumhurbaşkanı Erdoğan;

Bugün Türkiye'yi seçim uğruna tam takır hale gelen Hazine'yi yüzde 10 faizle ABD doları borçlanmasına getirmiş oldu.

Kalan miras geçilmeyen köprüler mi yoksa yüzde 10 dolar faizi mi?

Kalan miras varlık mı yoksa yokluk mu?

Varlık ise yüzde 10 dolar faizi ne oluyor? Kim yaptı bunu? Sorumlusu kim?

Sizler de buna eser diyorsanız... **Evladınızın gözünün içine bakın; çünkü onun geleceği satılmış durumda.**

10 Nisan 2023, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Hesap uzmanı Kemal Bey'in tutmayan liste hesabı

Türkiye aylardır bu günü bekliyordu. Milletvekili aday listeleri açıklandı. Öncelikle şu detayın altını çizelim. Cumhur İttifakı kanadında bir liste krizi ya da küskünler dikkat çekmiyor. Özellikle AK Parti'de bir değişim ve yenilenme çabası öne çıkıyor. 2 isim dışında bakanlar milletvekili listelerinde yerini buldu. Şimdi gözler Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçimden önce açıklayacağı yeni kabineye çevrilmiş durumda.

Milletvekillerinin yüzde 70'inin değiştiğini görüyoruz. Genç, kadın adaylar, yerel aktörler ön planda. 3 dönem kuralından da taviz verilmemiş. **Recep Tayyip Erdoğan tamamen seçim kazanmaya odaklı bir liste hazırlamış.** Tüm adayların bir misyonu var. Bu isim nereden çıktı diyebileceğiniz tek bir aday yok. Ancak muhalefet için aynı şeyi söylemek mümkün değil.

7'Lİ MASADA MEYDAN MUHAREBESİ

CHP'nin hesap uzmanı Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun tek başına yaptığı liste hesabı tutmadı. Cumartesi gecesi İYİ Parti ve CHP genel merkezi koridorlarında saatler süren şiddetli tartışmalar yaşandı. Tamamının oyu bir milletvekili bile çıkarmaya yetmeyecek 4 parti, CHP listelerinin en güzel yerinden girmeyi başardı. Bu durum CHP tabanında bir küskünler ordusu oluşturdu. Büyük umutlarla parti kuran Babacan ve Davutoğlu, son dakikada CHP saflarına katılarak büyük şaşkınlık yarattı. **AK Parti'de Erdoğan'ın karizmasının gölgesinde siyaset yapmanın konforunu yaşayan Babacan ve Davutoğlu, siyasetin gerçekleri ile yüzleşince bu kez Kılıçdaroğlu'na sığındı. Türkiye siyasetindeki kağıttan kaplanlar listesinde yerini aldı.**

CHP'de liste dışı kalanlar ise öfkeli. Listelerde en büyük öfke eski Adalet Bakanı Sadullah Ergin'e. CHP'liler dünden beri "FETÖ'nün Adalet Bakanı, TSK'ya kumpas davalarının mimarı Sadullah Ergin'in listelerimizde ne işi var" diyerek sosyal medyada kıyameti kopardı. Gece boyunca tartışmalar bitmedi. Listeler dün saat 14'te YSK'ya verilmesi ile birlikte bu kez sosyal medyada CHP'liler arasında bir meydan muharebesi yaşandı. Bu savaş seçim gecesine kadar sürecek gibi

10.04.2023

görünüyor.

İYİ PARTİ'DE DEPREM BİTMİYOR

Türk siyasetinde dondurma gibi hızla eriyen siyasi partiler vardır. Meral Akşener'in İyi Parti'si de bunlardan biri. Partide her gün yeni bir deprem yaşanıyor. Listeler şekillenir şekillenmez Meral Akşener'in danışmanı Aytun Çıray milletvekili adaylığından çekildi. Bunu yaparken partisinin baraj altında kaldığını da itiraf etti. Meral Akşener, PKK ile aynı Cumhurbaşkanı adayını desteklemeyi topluma bir şekilde kabul ettirebileceğini düşünmüştü. Ama çok yanıldı. Bu yanılgı İyi Parti'yi bitirirken Muharrem İnce'nin Memleket Partisi'ni patlattı. **CHP'dan kaçan ulusalcı ve Atatürkçü oylar hızla Memleket Partisi'ne akıyor. Özetle 7'li koalisyon masasının neresinden tutsanız elinizde kalıyor.** Muhalif cephede sular durulacak gibi görünmüyor. Bu hamur daha çok su kaldırır. Önümüzdeki bir ay sanırım bu konuyu konuşmaya devam edeceğiz.